

Rozhodnutí Vojenského obvodového soudu ze dne 10.07.1962, sp. zn. 2 T 26/61, ECLI:CZ:VOS:1962:2.T.26.1961.1

Číslo: 16/1962

Právní věta: Porušení důležité povinnosti - uložené podle zákona ve smyslu § 137 odst. 1 tr. zák. je nutno vykládat stejně jako v ustanovení § 224 odst. 2 tr. zák.

Soud: Vojenský obvodový soud

Datum rozhodnutí: 10.07.1962

Spisová značka: 2 T 26/61

Číslo rozhodnutí: 16

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Doprava, Odpovědnost trestní, Ublížení na zdraví

Předpisy: 140/1961 Sb. § 137 odst. 1
§ 224 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vojenský obvodový soud uznal obviněného voj. z. sl. vinným ublížením na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák., kterého se dopustil tím, že jako řidič vojenského motorového vozidla způsobil z nedbalosti havárii, v důsledku čehož vznikla na vozidle škoda ve výši 7012,- Kčs a spolujezdec utrpěl těžkou újmu na zdraví.

Z odůvodnění:

Dne 29. 10. 1961 vraceli se příslušníci v. ú. pod vedením nrtm. D., kde plnili určitý služební úkol, ke svému útvaru. Přesun byl uskutečněn v dvoučlenné koloně vozidel, na jejímž čele jelo vozidlo, ve kterém seděl i velitel kolony. Kolona vyjela asi v 11,45 hod. Po příjezdu do obce Bystřice u Benešova se nrtm. D., který v rozkaze pro přesun nedostal přesně stanovenou osu postupu, rozhodl pokračovat v jízdě po silnici II. třídy směrem na obec Lišno s tím, že se cesta zkrátí. Tato silnice s asfaltovým povrchem byla však pro vozidlo obžalovaného T 111, cisternu, dosti úzká protože šířka asfaltového povrchu činí toliko 3,8 m. Po obou stranách silnice je travnatá krajnice, v šířce po 50 cm.

Asi 3 km za obcí Lišno, v úseku ve kterém vozovka prochází lesem, je mírná zatáčka. Před tím, než první vozidlo vyjelo do této zatáčky, minulo se hladce s blíže nezjištěným motocyklem, jedoucím v protisměru. Voj. M. se v tomto okamžiku nacházel se svým vozidlem ve vzdálenosti asi 150 m. Protože jeho vozidlo při šířce 2,3 m zabíralo asi 0,40 m levé poloviny vozovky, snažil se obžalovaný vyhnout protijedoucímu motocyklistovi tím, že vyjel na travnatý okraj vozovky. Protože tento okraj

byl rozmoklý a obžalovaný před vyhnutím nezmírnil rychlost svého vozidla - asi 40 km/hod. - nezvládl řízení svého vozidla, po ujetí asi 20 m po krajnici sjel do příkopu, kde pokračoval dalších 40, 30 m v jízdě až do nárazu na strom, stojící poblíže příkopu. Při nárazu byla kabina vozidla demolována a na vozidle byla způsobena škoda vyjádřená částkou 7012,- Kčs. Vedle toho byl poraněn spolujezdec obžalovaného a velitel vozidla, voj. z. sl. G., který utrpěl zlomeninu spodiny lebeční, otevřenou zlomeninu obou kostí pravého předloktí, zlomeninu zobecovitého výběžku pravé loketní kosti, tržné rány na hlavě a otřes mozku. Se svým zraněním byl dopraven do OÚNZ v Benešově, odkud byl propuštěn dne 7. 12. 1961 do ambulantního léčení, ke svému útvaru. Ještě v den hlavního líčení nebyl schopen služby.

Tyto skutečnosti, doložené situačním náčrtem, protokolem o nehodě v silničním provozu a o ohledání místa činu, lékařským nálezem, sdělením útvaru, jakož i svědectvím nrtm. D., voj. J., voj. M., voj. N. a voj. S., obžalovaný při vyšetřování i při hlavním líčení doznal. Na vysvětlenou uvedl, že jeho vozidlo bylo na danou vozovku hodně široké, proto se snažil motocyklistovi uhnout. Když se však dostal na nezpevněnou krajnici, začala se mu prý kola bořit. Měl strach v této situaci zabrzdít, aby nedošlo k převrnutí vozidla, přičemž se mu nepodařilo vrátit se pravými koly již na asfaltovou část silnice. Když sjel do příkopu, byl do té míry vylekán, že se včas nerozhodl k brzdění.

Toto vysvětlení, i když odpovídá skutečnostem zjištěným shora uvedenými svědeckými výpověďmi, fotodokumentací a protokolem o nehodě v silničním provozu, nezbavuje obžalovaného odpovědnosti.

Je sice pravda, že podle ustanovení § 7, odst. 1 vyhlášky č. 14/60 Sb. je povinností řidiče držet se pravé poloviny vozovky a že podle ustanovení § 9 odst. 1 téže vyhlášky je řidič povinen vyhnout se vpravo protijedoucímu vozidlu. V daném případě obviněný správně uvolnil protijedoucímu motocyklu onu část vozovky, kterou mu z jeho poloviny zabíral. Způsob, jakým však svoje rozhodnutí provedl, nebyl správný. Především nelze pominout skutečnost, že v daném úseku byl celý povrch vozovky mokrá a pokrytý blátem. Za této situace si nemohl obžalovaný dost odpovědně učinit závěr o spolehlivosti pravé travnaté krajnice, na kterou se chtěl vyhnout. Bylo jeho povinností, aby podstatně zmírnil rychlost jízdy svého vozidla před tím, nežli se rozhodl vjet na krajnici. Tím by splnil i povinnost dbát zvýšené opatrnosti, jaká je mu pro takový případ uložena ustanovením § 7, odst. 4 citované vyhlášky. Že k takovémuto pozvolnému zmírnění rychlosti bylo dosti času, je zřejmé z údajů obžalovaného v podstatě shodných s údaji svědků S. a D., podle kterých od zatáčky k místu, kde obžalovaný vjel na krajnici, je vzdálenost nejméně 150 m. V takto zmírněné rychlosti mohl by snadněji reagovat i na zjištění, že nezpevněná krajnice se drolí. Podle vyjádření obžalovaného shodného se zjištěním orgánů VB neutrhl se terén pod jeho vozidlem, ale vozidlo plynule sjelo do příkopu. Pokud pak obžalovaný právě proto, že včas nepřizpůsobil rychlost své jízdy, sjel s vozidlem do příkopu, měl ještě možnost brzdit při jízdě příkopem, protože při uváděné rychlosti se příkopem pohyboval téměř 4 vteřiny. Protože ani zde nereagoval způsobem, který by byl buď zcela vyloučil náraz nebo podstatně zmírnil jeho účinky, je právem volán k zodpovědnosti za nehodu, kterou popsáním způsobem zavinil.

Jednáním obžalovaného byla voj. z. sl. S. způsobena poranění, která ve svém souhrnu vykazují znaky těžké újmy na zdraví. Vzhledem k tomu je namístě uznat jej vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák., jehož ustanovení jsou pro pachatele příznivější, nežli ustanovení zákona platného v době činu (§ 16 odst. 1 tr. zák.).

Obžaloba v jednání obviněného s ohledem na škodu, způsobenou na vozidle, spatřovala i trestný čin ohrožení věcných prostředků podle § 292a tr. zák. z r. 1950. V době podání obžaloby, totiž před 1. lednem 1962, byl tento závěr zcela správný, protože jednáním obžalovaného skutečně byla z nedbalosti způsobena na materiálu svěřeném k výkonu služby škoda nikoliv nepatrná. Protože však ustanovení § 292 a zák. č. 86/1950 Sb. nebyla do nového trestního zákona převzata, bylo povinností soudu přezkoumat, zda jednání obžalovaného odpovídá znakům trestného činu poškozování majetku

v socialistickém vlastnictví podle § 137 odst. 1 nového trestního zákona. K naplnění znaků tohoto trestného činu se vyžaduje nejen způsobení větší škody na majetku v socialistickém vlastnictví z nedbalosti, ale zavinění je ještě zvláště charakterizováno požadavkem, aby pachatel buď činem porušil důležitou povinnost, uloženou mu podle zákona, nebo aby jeho jednání svědčilo o neodpovědném postoji k majetku v socialistickém vlastnictví. Je nepochybné, že obžalovaný svým jednáním porušil některé shora citované povinnosti, které měl jako řidič v provozu.

Pro závěr, zda se jedná o porušení důležité povinnosti, však byl soud toho názoru, že je třeba důležitost této povinnosti vykládat shodným způsobem, jako např. u druhého odstavce § 224 tr. zák.

Tak však porušení oněch povinností, ke kterým se strany řidiče v daném případě došlo, charakterizovat nelze. Stejně tak způsob provedení činu, při kterém hlavním důvodem zavinění je špatný odhad situace, vyplývající z určité nezkušenosti obžalovaného při jízdě po komunikaci, a určitá ztráta duchapřítomnosti, neusvědčuje obviněného z tak neodpovědného postoje k majetku v socialistickém vlastnictví, jaký má toto zákonné ustanovení na mysli. Vzhledem k tomu, že ustanovení § 292 a) zák. č. 86/60 Sb. již nelze použít a jednání obžalovaného znakům vyžadovaným ustanovením § 137 odst. 1 tr. zák. neodpovídá, neshledal soud v poškození vozidla další trestný čin. Protože pak věc byla žalována jako jednočinný souběh, nebylo třeba zvláštního zprošťujícího výroku.